

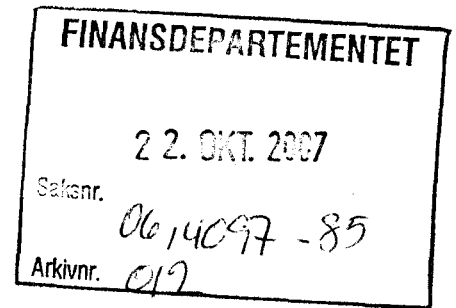

NORSKE
SJOKOLADEFABRIKKERS
FORENING

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Arkiv.postmottak@fin.dep.no

Deres ref.: 06/4097 SØ

Oslo, 19. oktober 2007

HØRING – NOU 2007: 8 EN VURDERING AV SÆRAVGIFTENE

Det vises til departementets høringsbrev av 27. juni 2007 vedrørende Særavgiftsutvalgets utredning.

Norske Sjokoladefabrikkers Forening (NSF) er medlem av Næringsmiddelbedriftenes Landsforening, og vi slutter oss til deres høringsuttalelse. I denne høringsuttalelsen vil vi derfor begrense oss til å uttale oss om Sjokolade- og sukkervareavgiften, NOU 2007: 8 kap. 9 pkt. 3.4 og 3.7 og kap. 10 pkt. 3.4 og 3.5.

Kort om Norske Sjokoladefabrikkers Forening

NSF representerer de tre store produsentene av sjokolade- og sukkervarer i Norge: Kraft Foods Norge AS (Freia), Nidar AS og Brynild Gruppen AS (herunder Minde Sjokolade). Disse bedriftene sysselsetter om lag 1400 ansatte (årsverk). Av dette er ca. 650 årsverk i produksjonen. Det innebærer at våre bedrifter innbetaler godt over 750 000 kroner per produksjonsarbeidsplass i sjokolade- og sukkervareavgift.¹

Avgifter og helse

Norske Sjokoladefabrikkers Forening er opptatt av at godterier skal være til kos, og ikke erstatte basismåltider. Derfor tok også foreningen for noen år siden initiativet til å fjerne alle sjokolade- og sukkervareautomater på skoler under høyskolenivå. Vi er også opptatt av at barn og unge ikke spiser for mye godterier, og vi etterlyser en ny Ungkost-undersøkelse som kan fortelle oss hva utviklingen har vært siden år 2000 da forrige undersøkelse ble foretatt.

¹ Totalt innbetalt avgift på varer produsert og levert i Norge, om lag 500 mill. dividert på 650.

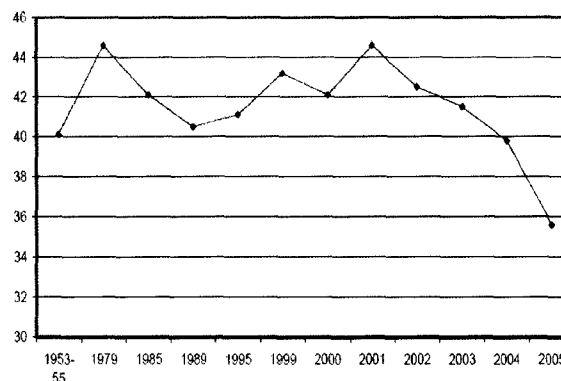
Forbruket av sjokolade- og sukkervarer har totalt sett vært svakt økende de siste 10 årene (rundt 7,5 % totalt i tiårsperioden). De siste fire årene har samtidig Norges sukkerforbruk på engrosnivå gått ned, og ligger nå under nivået fra 1950-tallet.² Dette skyldes nok primært nedgang i forbruk av sukkerholdige leskedrikker. Men også forbruket av sukkerfrie godterier har økt. Samlet ble det solgt over 2700 tonn sukkerfrie godterier i 2006. Dette sukkerfrie volumet inngår i begrepet "sukkervarer" og 35 - 40 % av det økte forbruket (i underkant av 400 gram per capita) skyldes økningen i sukkerfrie pastiller, drops og tyggegummi.

NORSKE SJKOLADEFABRIKKERS FORENING

Forbruk (produksjon + import – eksport) i tonn og kg/innbygger Kilde: SSB

År	Sukkervarer	Sjokolade	Totalt	Kg. pr. innbygger
1996	19 240	37 642	56 882	12,95
1997	20 209	37 508	57 717	13,10
1998	20 868	37 784	58 652	13,23
1999	22 091	37 792	59 883	13,42
2000	20 836	36 619	57 455	12,73
2001	21 860	38 941	60 791	13,47
2002	20 992	37 945	58 937	12,92
2003	20 569	38 653	60 222	13,18
2004	22 338	42 349	64 687	14,09
2005	21 389	39 963	61 352	13,18
2006	23 941	41 014	64 956	13,94

Forbruk av sukker, honning o.l. på engrosnivå – kg/innbygger
Kilde: Utviklingen i norsk kosthold – Sosial- og helsedepartementet

NSF aksepterer at avgifter, sammen med andre tiltak, kan benyttes for å fremme folkehelsen. Men dersom det skal gjøres, må avgiften utformes på en måte som i størst mulig grad sikrer måloppnåelse. Samtidig må man sørge for at avgiften ikke medfører utilsiktede markedsforstyrrelser.

Virkinger av avgiften

Sjokolade- og sukkervareavgiften er for 2008 foreslått prisjustert til kr. 16,79 per kilo., med moms på avgiften over 19 kroner.

Det innebærer at en 200 grams sjokoladeplate som koster 23,50 kroner³ er pålagt en avgift+moms på avgiften på kr. 3,83. Avgiften øker altså prisen med 19,5 %.

Noen godterier som i forhold til sin vekt er billigere enn sjokolade, får prisøkninger på over 35 % som en følge av avgiften.

Under forutsetning av at avgiften har helseeffekt, hadde dette vært akseptabelt dersom:

- ingen sukkerfrie godterier hadde blitt ilagt avgift, mens
- alle sukkerholdige varer hadde fått slik avgift.

I dag rammes sukkerfrie drops og pastiller og sukkerfri sjokolade av avgiften.

Samtidig blir ikke sukkerholdige produkter som "pikekyss"(marengs) og sjokoladekjeks avgiftsbelagt.

Avgiften skaper uheldige konkurransevridninger og markedstilpasninger. For nye produkter er det forholdsvis enkelt å tilpasse dette til avgiftsfrihet. Det er ikke mulig med kjente og for publikum kjære produkter som da ville endre karakter og smak.

² Kilde: Sosial- og helsedirektoratet: "Utviklingen i norsk kosthold 2006" På 50-tallet var forbruket ca. 40 kg. I 2001 nådde vi en topp på 44,6 kg. For 2005 (2006-tall ventes i desember) var tallet 35,6 kg.

³ Selges i dag for kr. 23,- (fastpris) Tilbudspris kan typisk være 19,90.

NSF er glad for at Særavgiftsutvalget har påpekt de uheldige virkninger avgiften har. Utvalget tar imidlertid feil når det antyder at vi enkelt kan tilpasse oss avgiftsregelverket og produsere for eksempel sjokoladekjeks i Norge. Slik produksjon er vesensforskjellig fra våre bedrifters produksjon, og det som var av slik produksjon i Norge, er flyttet ut av landet av kostnadmessige årsaker.

Utvalget avviser også argumentet om at import favoriseres. NSF har aldri hevdet at like produkter behandles ulikt avhengig av opprinnelse. Vi har ikke gjort annet enn å peke på at de nære alternativer som ikke er omfattet av avgiften i det alt vesentlige produseres utenfor Norges grenser. Dette er fortsatt en smertefull realitet.

NSF vil også peke på det tapte produksjonsvolum som følger av en ikke ubetydelig grensehandel med sjokolade- og sukkervarer.

Foreslått løsning

Utvalgets flertall skriver:

”Hvis det etter nærmere utredning viser seg vanskelig å implementere en generell avgift på sukker, er utvalgets sekundære anbefaling at avgiften på sjokolade- og sukkervarer likevel avvikles. Dette skyldes at dagens avgrensning kan virke uheldig og bidra til tilpasningsproblemer, og dermed bryter med prinsippene for fiskale avgifter.”

Utvalget mener også at en eventuell innføring av en generell avgift på sukker er avhengig av endringer i EØS-regelverket.

En slik usikkerhet skaper en uheldig uforutsigbarhet. Dette kan også få virkninger for investeringsvalg bedriftene gjør.

Mindretallet uttalte:

”Medlemmene Tor Hersoug og Sissel Monsvold henviser til utvalgets vurdering av avgiften på sjokolade- og sukkervarer i kap. 9.3.3, som konkluderer med at den bryter med prinsipper for fiskale avgifter ved at den skaper uønskede tilpasninger. Det kan argumenteres for at avgiften legges på produkter som er usunne. Men som helseavgift er den meget lite treffsikkert utformet. Den rammer produkter som inneholder sukker og produkter uten sukker, som for eksempel sukkerfri tyggegummi og pastiller. En lang rekke andre produkter som må kunne sies å være usunne og inneholde mye sukker, slipper denne avgiften, for eksempel søt kjeks, marengs og kaker. På denne bakgrunn mener disse medlemmer at særavgiften på sjokolade- og sukkervarer bør fjernes så snart som mulig og ikke vente på nye utredninger om en generell avgift på sukker. En fjerning før ny generell sukkeravgift er på plass, vil ikke medføre mer administrative byrder for bedriftene eller myndighetene.”

Vi kan ikke sterkt nok få sagt hvilken betydning et signal med tidsfastsettelse om fjerning uansett utfallet av en utredning vil ha for utviklingen av våre bedrifter.

Når det gjelder eventuell innføring av en sukkeravgift på alt sukker, vil vi utrykke uenighet med utvalgets valg av alternativ I.

Det vil etter vår oppfatning administrativt og kontrollteknisk være enklest om en avgift ble lagt på alt industrisukker – dog med fradrag for regnskapsmessig dokumentert svinn. Vi er selvsagt opptatt av å sikre konkurranselikheter med import. På importerte produkter måtte avgiften bli beregnet av oppgitt mengde tilsatt sukker. Løsningen kunne hjemles i særavgiftsregelverket. Dette er for øvrig en løsning deler av industrien har foreslått for departementet tidligere. Vi har litt vanskelig for å forstå at dette skulle være et ulovlig teknisk

handelshinder all den stund innenlandske produsenter pålegges den samme belastning: man krever ingen endring i produktet, man krever ingen endring på emballasjen, man krever kun opplyst mengde tilsatt sukker, på samme måte som man med importerte drikkevarer i dag krever opplyst alkoholinnhold. Og på samme måte som ved drikkevarer: kontroll foretas ved revisjoner som inkluderer analyse ved statens laboratorium.

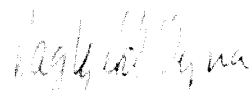
Vi forstår derfor ikke at dette skulle være et teknisk handelshinder i strid med EØS-regelverket.

Endelig stiller vi spørsmål ved hvorfor man blander inn dagens sukkeravgift – den funksjonerer administrativt uproblematisk.

Konklusjon

- Norske sjokoladefabrikkers forening er glad for at særavgiftsutvalget har konstatert at sjokolade- og sukkervareavgiften gir uheldige virkninger
- NSF er glad for at et samlet utvalg av denne grunn vil fjerne avgiften
- NSF peker på at det er avgjørende at man ikke venter på en utredning av en sukkeravgift
- Dersom innføringen av en generell sukkeravgift etter myndighetenes oppfatning er en forutsetning for å fjerne sjokolade- og sukkervareavgiften, aksepterer NSF en slik konkurransenøytral og generell avgift.
- NSF mener i så fall at den beste løsningen er en avgift på alt tilsatt sukker i all mat og drikke.

Vennlig hilsen
Norske Sjokoladefabrikkers Forening

Dag Kjetil Øyna